

En sommarhälsning

Det är sommar, och semestern hägrar. Alla behöver vi avkoppling från jobbet ett slag för att hämta krafter i en annan miljö, och jag hoppas, att semestern för Dig skall bli så som Du planerat den, antingen det nu är i stugan på landet, i båten, bilen, i Sverige eller utomlands.

Du kanske också är intresserad av att veta något om vad Ditt arbete bidragit till under denna första hälft av 1972. Låt mig därför ge några glimtar från T:s verksamhet under den tiden.

På tillverknings- och fakturerings-sidan har takten fortsatt att öka. Vi räknar med att under första halvåret i år fakturera 35 % mer än under samma tid i fjol. Vi har dock fortfarande problem med att åstadkomma kompletta utrustningar i rätt tid till kunderna. Mycket har förbättrats på senare tid, men mycket återstår att göra, speciellt gäller detta alla de lösdetaljer som är nödvändiga för en komplett installation.

De första serieleveranserna av det nya PCM-systemet har skett till Norge - i rätt tid. Utrustningar ur en förserie levererades redan förra året till svenska Televerket.

På utvecklingsidan pågår en hel del nykonstruktionsarbete. Vi måste ju

ständigt stärka vår konkurrenskraft genom att införa ny teknik. De utrustningar vi tillverkar i dag hävdar sig dock fortfarande väl i konkurrensen, men under beredning i verkstaden ligger redan nya konstruktioner av vissa högre moduleringssteg till bärfrekvensterterminaler.

Ett stort problem just nu är att vi under den senaste tiden inte fått så många nya beställningar som vi räknat med. Detta beror inte på att vi oväntat förlorat beställningar till konkurrenterna utan är mera en följd av den allmänna konjunkturavmattningen. Detta kan naturligtvis skapa problem på sikt - vi gör därför vissa justeringar av utleveransplanerna och studerar också en rad andra åtgärder för att motverka konsekvenserna av den sviktande beställningsingången. Det kan bl. a. innebära, att vi nästa år måste dämpa den förut planerade ökningstakten en aning för hela vår verksamhet. Under andra halvåret av 1972 förutser vi dock en fortsatt stadig ökning, ungefär som vi planerat.

Detta är läget för dagen i ett nötskal. Alltså: hämta nu krafter under semestern för nya, friska tag.

Sten Engström

Aktuella affärer

T-marknaden är en marknad med växlande klimat. Det blåser både med och motvindar. Sedan sist har det varit litet trögt på ordergångssidan, och vi ligger en bit under den förhoppningsfulla budget vi ställde upp i slutet av förra året.

Orsakerna är främst att såväl Televerket som Brasilien har väntat längre med sina avslut än vi beräknade. Vi har dock goda förhoppningar att beställningarna skall komma inom den närmaste framtiden.

Bland beställningar som inkommit till T/Fa från FMV kan nämnas en order på 1,3 MHz systemledningsutrustning för 1,0 Mkr. Vidare en beställning på 2,1 Mkr omfattande fysikalisk- och systemledningsutrustning (1 Mkr), installationsplanering (0,6 Mkr) och installation (0,5 Mkr) samt en beställning omfattande materiel, installationsplanering och installation för 0,3 Mkr. Totalt har från FMV hitintills under året inkommit beställningar för 6,2 Mkr fördelade på materiel 4,8

Mkr, installation 0,6 Mkr och installationsplanering 0,7 Mkr. Ytterligare en order på 0,5 Mkr är att förvänta från FMV.

T/Fa har också kunnat notera några andra viktiga order. EBN i Oslo på 60-grupper för 3 Mkr. I Finland har den aktuella ordern på högre moduleringssteg blivit klar, och den kom att lyda på drygt 4 Mkr.

T/Fb har från Mexico erhållit den väntade ordern, som utgör tillägg till 1973 års utbyggnadsprogram av multiplex för TELMEX. Ordervärde 8,5 Mkr.

T/Fe har från Egypten erhållit två order dels på utökning av 4 MHz systemet dels på multiplex för tillsammans 1,2 Mkr. I Jugoslavien har Bosnien-projektet, som jag nämnde om i förra T-bladet, utökats och orderns storlek belöper sig till 2,4 Mkr.

Janne Blohm

Förslagspristävling

Under de närmast gångna åren har bolagets omkostnader i vissa fall ökat i en takt, som inte står i rimlig proportion till försäljningsökningen. Vi tror, att en aktiv förslagsverksamhet kan ge en hel del uppslag till att nedbringa omkostnaderna. För att stimulera till att lämna in förslag utlyser vi en förslagspristävling under perioden 1.4-31.12.1972.

Tävlingsregler:

Alla anställda inom Telefonaktiebolaget L M Ericssons moderbolag i Sverige inbjudes att delta i pristävlingen. Förslagen inlämnas den sedvanliga vägen till förslagskommittén på resp. fabrik eller kontor och bedömes enligt ordinarie regler. Bland de 50 högst belönade förslagen under tävlingsperioden utväljer förslagskommittéerna på Huvudfabriken de tre bästa förslagsställarna, bland vilka sedan 1:a, 2:a och 3:e pris utlottas.

Priser:

1:a pris	Färg TV (värde 3.500:-)
2:a pris	Stereogrammfon (värde 1.000:-)
3:e pris	Transistorradio (värde 400:-)

Alla förslagsställare, som under tävlingsperioden har fått förslag belönade, har chans att få en penninglott. Sammanlagt 100 penninglotter utlottas bland dessa förslagsställare.

Om Du lämnar in ett förslag under tävlingsperioden, är det, som synes, inte så liten chans att utöver den normala förslagsbelöningen åtminstone få en penninglott. Förslagen kan röra alla områden. Några stora utredningar behövs inte. Behöver Du hjälp med att utforma förslaget, står förslagskommitténs sekreterare gärna till tjänst.

Företagsnämnden Huvudfabriken

Joel Frenning

berättar

En dag i våras besökte vi Östersund, där vi stämt träff med Joel Frenning, som just lämnat sin befattning som chef för östersundsfabriken. Vi hade en del frågor nedskrivna på ett papper, men eftersom Joel spontant började berätta om sitt liv tillsammans med LME, fick vi helt ägna oss åt att söka hinna med att notera åtminstone en del av vad han hade att förtälja. Vår vän Joel får härmed ordet:

— Omedelbart efter att ha avslutat mina studier 1924 fick jag anställning som laboratoriebiträde vid Svenska Radiobolaget. Jag var alltså med, när SRA levererade det första bärfrekvenssystemet. Det gällde ett 1-kanalsystem för luftledningar, som Televerket beställt för sträckan Stockholm-Umeå. Mitt arbete bestod bl. a. i att justera komponenter för denna första anläggning. År 1928 övergick SRA:s aktiemajoritet till LME, och samtidigt bildades Telefontekniska avdelningen, som den fick heta några år framöver. År 1931 införlivades vi på Telefontekniska avdelningen med LME:s transmissionsavdelning (FUA-T).

I början av 50-talet, då produktionen av pupinutrustningar skulle ökas väsentligt, började man på LME att se sig om efter lämpliga fabrikslokaler utanför Stockholm. I Stockholm rådde för tillfället byggstopp för industrikomplex. Man hade först för avsikt att bygga en fabrik i Hässleholm tillsammans med Sieverts kabelverk, som skulle lägga upp kraftkabeltillverkning i stor skala. På hösten 1951 drabbades emellertid byggnadsbranchen av en konjunktursvacka, varför Sieverts beslöt sig för att avvakta och drog sig ur

det gemensamt planerade bygget. Vi fick därför ensamma fortsätta sökandet. I februari 1952 dök ett nytt alternativ upp. Strumpfabriken i Huddinge lades ner, och vi fick överta de slitna sekelskiftesbyggnaderna. Vi lyckades få i gång fabrikationen, och efter några år hade vi nått en produktionskapacitet, som var dubbelt så stor som vi hade räknat med. Under åren 1958-59 utökades vårt sortiment med relästationer.

Efter ett tiotal år blev Huddingefabriken för trång. Vi började återigen se oss om efter en lämplig plats — denna gång för ett nybygge. På våren 1964, då behoven av utökade lokaler blivit än större, kom Östersund med i bilden.

LME har liksom alla andra större koncerner samarbete med statsmakterna i lokaliseringssyften. Beslutet om lokalisering till Östersund klubbades i augusti 1964 i konseljen. Investeringsfondmedel tillskötts bl. a. för utbildning av personal. Tre månader efter beslutet var vi i gång i förhyrda lokaler med utbildning av nyanställda. Redan i december 1964 gick grävskoporna i gång, och i september 1966, då fabriksbyggnaden stod färdig, började vi flytta över bortåt 100 medarbetare. Den ursprungliga, officiella målsättningen var 200 arbetstillfällen, men redan 1968 ökade vi målsättningen till 300 anställda. Orsaken var, att tillverkningen av minnesenheter för de nya, datorstyrda automattelestationerna flyttades över till oss.

I slutet av 1969 kom som bekant den mycket stora ökningen av behovet av elektronikapparater för automatsta-

Forts. nästa sida

Joel Frenning berättar
Forts.

tionerna. Det beslutades, att vi successivt skulle överta denna tillverkning från norrköpingsverkstaden, samt att vi skulle bygga ut Ös-fabriken ytterligare och höja målsättningen till 600 anställda. Det dröjde bara ett år, tills det var dags att höja målsättningen till 800 anställda. Den kvoten är inte fylld i dag – för tillfället har vi drygt 600 anställda, därav 80 tjänstemän. Den starka expansionen – från januari 1970 fram till dags dato har antalet anställda ökat från 250 till över 600 – ligger till allra största delen på elektronikapparatsidan.

Vårt produktsortiment, som utökats väsentligt, sedan vi flyttade hit till Östersund, innehåller numera:

- 1) Ferritmaterial (Östersund är det enda ställe inom koncernen, där detta tillverkas)
- 2) Pupinutrustningar (det huvudsakliga tillverkningsobjektet i Huddinge)
- 3) Slutboxar och förstärkarbrunnar för T-divisionens koaxialsystem
- 4) Minnesenheter för X-divisionens datorstyrda automattelefonstationer
- 5) Elektronikapparater för X-divisionen

I Jämtland har jord- och skogsbruk varit de huvudsakligaste näringarna – industriverksamheten har tidigare varit mycket begränsad. L M Ericsson är f. n. den största industriella verksamheten här uppe. Kooperativa Förbundet har nyligen byggt upp en strumpbyxfabrik, som sysselsätter 325 anställda. Jämtlands län, som nu har 125 000 invånare, har varit föremål för en ständig utflyttning. De senaste åren har antalet invånare minskat med

12-15 000 personer per år. Förra året skedde emellertid en vändning, då invånartalet faktiskt ökade med några hundra. Huruvida denna vändning är bestående, råder delade meningar om.

När vi flyttade från Huddinge, följde endast åtta av de 275 anställda med hit till Östersund. Övriga erbjöds arbete inom LME eller sökte sig på annat håll. Praktiskt taget samtliga anställda är från Östersund eller dess närmaste omgivningar. Det har aldrig uppstått några problem med vad gäller att få tag på lämplig personal vare sig kvantitativt eller kvalitativt, och det har varit mycket stimulerande att ha fått vara med om att bygga upp en sådan här fabriksverksamhet. Jag är speciellt glad över att det skedde här uppe i norr. Det ingår ju i allas för hela landet gemensamma strävanden att breda ut verksamheten i "Aktiebolaget Sverige". Min efterträdare Bengt Gerger (f. d. VtC) från Kristianstad har alla möjligheter att vidareutveckla Östersundsanläggningen till stor nytta för LME och – Jämtland.

Min fru såväl som jag har trivts mycket bra här uppe. Östersund är en trevlig stad och Jämtland ett mycket vackert och naturskönt landskap. Personligen tycker jag förstås, att våren aldrig kommer. I juni exploderar sommaren. Om vi flyttat hit för 20 år sedan, då vi var yngre och mer omställbara, hade vi kanske stannat kvar. Men – eftersom vi har bott i stockholmstrakten i över 40 år, har både släkt och vänner där och dessutom villan kvar i Huddinge, drar vi våra färde söderöver.

— — — — —

Vi önskar Joel Frenning varmt lycka till att njuta ett välförtjänt otium cum dignitate under många år framöver.

Red.

En liten hälsofilosofi

Knappast något har så stort värde för oss som vår hälsa. Ändå syndar vi mycket mot den – kanske förlitande oss på att vara undantagsfall, som tål allt, eller på vår tur. En av de svagaste punkterna blir så småningom vår motståndskraft mot förkylningssjukdomar, resp. brist på en sådan. Vi skyller på andra som "smittar oss", men faktum är, att vår livsluft i städerna ständigt är full med bakterier och virus (under epidemitider är den bara mera full med dem än vanligt), så det beror i hög grad på vår motståndskraft om vi blir sjuka eller ej.

Kan man höja sin motståndskraft. Ja, det kan man genom att bl. a. använda ett gammalt knep, som jag själv också har provat och funnit förvånansvärt effektivt. Det gick till på det sättet att för ung. 10 år sedan hade min hälsa blivit så svag att jag blev förkyld varje gång temperaturen ute gick ner 6-10 grader, något som händer ganska ofta i vårt klimat. När det blev som värst beslöt jag att göra slag i saken – nästa sommar, under semestern (obs. här i landet) började jag med kall avrivning och morgongymnastik varje dag. Förkylningssjukdomarna och t. o. m. influensan försvann för min del som genom ett trollslag. Sedan dess är jag mycket noga med att varje morgon hålla vatten på mig och torka bort det med en grov handduk, samt göra litet morgongymnastik, bestående av 8-10 rörelsemoment – böjning, sträckning, bårullning, huvudrullning, armhävningar m. m. Dessutom hänger jag i köksdörren (litet på glänt med en sko emellan, samt en träbit under yttre kanten) mellan varje moment. Det hela tar inte mer än 15 minuter. Därtill kommer, att jag cyklar eller går till jobbet.

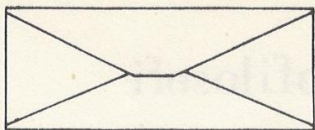
Förklaringen till detta kneps effektivitet är enkel. Det är blodomloppet, som efter nattens lugna tempo måste stimuleras. Avkylningen med det kalla vattnet drar liksom en magnet blodet till alla hudens regioner. Gymnastiken drar blodet till alla muskler, som nu måste arbeta. Detta är viktigt, för felet med vår livsföring är ofta det att vi är för stillasittande, rörelsefattiga. Vissa muskler och senor får aldrig arbeta, och följaktligen kommer blodet till en del celler i så små mängder, att de så småningom sväldör. Därav kommer många krämpor. – Hängning i dörren gör, att ryggraden dras ut såsom ett dragspel, och blodet får komma till vävnader mellan ryggkotorna. Att detta förhindrar ryggsmärtor med mera, är en välkänd sak. För min del försvann även dessa i och med att jag började med min dagliga "hälsokvart". – Allra viktigast är det emellertid, att både det kalla vattnet och rörelserna stimulerar andningen. Den friska morgonluften kommer in i lungornas alla vrår, alla celler får därmed var sin nödvändiga blodskvätt. Och det är lungorna, som tillsammans med huden är vår främsta försvarszon mot bakterierna och virusen.

Fördelen med kall avrivning är dessutom den att man blir härligt vaken med detsamma, något som ibland kan behövas. Tillkommer även stimulation med gymnastik, läcker frukost och morgonpromenad, kan man få livslust och arbetsförmåga för hela dagen. – Men, märk väl, med kall avrivning får man börja endast under sommaren, annars blir man bara förkyld.

Att man syndar mot sin hälsa med tobaksrökning, är numera en välbekant sak. Genom nikotinet och andra gifter

Forts. nästa sida

IN SÄNDAREN

"Att svara eller icke svara - det beror på frågan" var en ofta anlitad, Shakespeare-inspirerad text på forna tiders abiturientmössor. Vad skall man svara ibland? Lasse Looströms insändare i förra numret gav oss en smula huvudbry. Men - problemet löste sig så småningom självt - en ny insändare dök upp som räddande ängel. Frågan går därför vidare till nedanstående skribent, som får ge svar på tal.

Red.

Jag anser, att T-bladets huvudfunktion är att förmedla intern information för T-personalen. Det viktigaste är då givetvis informationens innehåll och inte dess utseende. Det vore slöseri att göra utseendet till ett självändamål, även om det gärna skall medges, att tidningen inte behöver se ut hur som helst. Det är dock min åsikt, att tidningen i sitt nuvarande skick väl mot-

svarar det praktiska behovet. Däremot tycker jag, att det är onödigt att begränsa sidantalet till fyra. Skulle det någon gång finnas en större informationsmängd än vad som går in på fyra sidor, borde redaktionen ha frihet att utöka tidningen något. Det hindrar inte, att man samtidigt drar upp gränsen för vilken sorts information tidningen inte skall befatta sig med. Och det hindrar heller inte, att flera T-anställda gör sitt för att ge T-bladet ett bättre informationsinnehåll.

Jag håller gärna med Lars Looström om att tidningen kunde tänkas få en mer kontaktskapande funktion. Men det beror i så fall inte bara på redaktionen, om tidningen skall lyckas fylla den uppgiften. Det måste ju först och främst finnas ett budskap att förmedla. Och där är säkert alla T-anställda lika hjärtligt välkomna med sina bidrag. Avslutningsvis vill jag också framhålla för Lars och alla relativt nyanställda kollegor, att T-bladet de senaste åren redan genomgått en del positiva förändringar. För bara tre år sedan t.ex. var T-bladet endast avsett för T-personal med gruppchefsbeftattning och däröver.

Johan Hendrikse

En liten hälsofilosofi

Forts.

(bl. a. koldioxid) i tobaksröken försvagas bl. a. lungornas motståndskraft ytterligare. Det paradisiskt osynliga rönkningsnöjet tillhör det förflutna - nu röker man med skuldkänslor och dåligt samvete som följeslagare. Man kan bli förvånad över att så många fortfarande håller på med den. Förklaringen kan delvis vara den att många har misslyckats med sina försök att sluta röka, och de övriga vill inte riskera ett misslyckande. Man har väl hört, att det är svårt att sluta röka. Men det blir svårare än nödvändigt, när man inte riktigt vet vad rökavvänjningen

innebär. Till de inbitna rökare, som inte har en exceptionellt stark vilja, kan man därför ge rådet att först ta reda på rökavvänjningens teknik. Numera finns det en hel del litteratur därom, Undertecknad har en hel del tips att lämna.

Hälsans stora värde är odiskutabelt - hälsan är förutsättningen för allt annat i vårt personliga liv. I den miljö vi nu lever är det inte så enkelt att behålla den så god som den borde vara. Därför borde varje åtgärd, som är väl ägnad att förbättra den, provas. - Man skulle kunna vinna mycket på det.

H. Zalitis

TA SEMESTER I SOLEN!
JAG TROR NOG, DU BEHÖVER'N
EFTER OXVECKORS JOBB FÖR
TIMOTEJEN OCH KLÖVERN.

NÄSTA NUMMER AV T-BLADET
KOMMER UT I SLUTET AV
SEPTEMBER. TILL DESS HAR
VI NOG HUNNIT PLÖJA IGENOM
ALLA MANUSKRIFT, SOM
UNDER SOMMAREN DRÅSAR IN
TILL REDAKTIONEN!!
ADRESSEN ÄR:
TN/T/Ffu G. FAGERSTRÖM.